

קול קורא - בולעטין # 31

וועד להצלת כשרות תפילין ומזוזות

חברה מזכי הרבים העולמי לקיום היהדות

ארגון מוקדש להצלת הדת

זכור: אם הסופר אינו ירא שמים או שהמזוזה והקלף

אין לו הכשר – לא קיימת מצות תפילין ומזוזה מימך

חודש ניסן תש"ס

הקלף כהלכתו

בברוך שאמר מחמיר דעיקור העיבוד יעשה ישראל

בספר דרכי משה הלכות תפילין (סימן ל"ב סעיף ג') וזה לשונו: וא"א ז"ל להכשירו אם ישראל כו'. ועיין ביורה דעה סימן רע"א דבעינן שיסייע ישראל מעט בעיבוד, ועיין שם ובברוך שאמר מחמיר דעיקור העיבוד יעשה ישראל, ואין נוהגין כן.

כיון שצריך עיבוד לשמה צריך שיהי' העיבוד שלהן על ידי ישראל, ולא אינו ישראל

ספר בני יונה (יורה דעה סימן רע"א) וזה לשונו: אי' הלכה למשה מסיני שלא לכתוב ספר תורה כי אם על עור ומקרא למדנו שיהי' העור דווקא עור בהמה וחי' ועוף הטהורים ואפילו נבלות וטרפות שלהן ובלבד שהיא ממין הטהורים, אבל על גבי עורות של טמאים אין רשאים לכתוב ספר תורה. ועל עור של דג, אפילו על גבי מין דגים טהורים אין כותבין, דנפיש זוהמא שלהן.

צריך שיהי' העורות מעובדין לשם ספר תורה והמובחר שיאמר בתחילת העיבוד כשמשים אותם תוך הסיד עורות אלו, אני מעבד לכתוב על גבי ספר תורה, ויש לסמוך בדיעבד כשמחשבו כך בדעתו סגי, ואין צריך להוציא הכוונה זאת בשפתיו.

תשובת מ"מ: וכיון שצריך עיבוד לשמה צריך שיהי' העיבוד שלהן על ידי ישראל ולא אינו ישראל ואפילו אם יאמר לו הישראל שיעבדם לשם ספר תורה פסלם הרמב"ם שאינו-יהודי אדעת' דנדפשי' קעביד, ויש מכשירין במקום שאין עבדינן ישראל שכיחי' שיאמר הישראל לאינו-יהודי עבד לי עורות לכתוב עליהן ספר תורה ואמרינן מסתמא אינו-יהודי אדעת' דישראל קעביד. מיהו אם אפשר יסייע לו הישראל קצת בתחלת העיבוד או באיזה זמן עיבודו וכן נוהגין, ובדיעבד אפילו לא סייע לו כלום כשר אם צווה לו הישראל לעבדם לשם ספר תורה דאמרינן גוי אדעת' דישראל קעביד... ולי נראה להחמיר בשרטוט לשעה אף דיעבד, כשמעבדן על ידי אחר כמו שכתב שעיל ומתיירא שלא יחליפן אינו ישראל בשלב שאינן מעובדין לשמה.

נוהגין לסמן העורות על ידי מרצע שעושים נקבים בה מן הצד כעין אותיות, וסומכין על זה אף על פי שבקל יוכל אינו יהודי להניח מקום המסומן על עור אחרת ולנקוב במרצע כאותן הנקבים ויזייף הסימן דאמרינן מתירא אינו ישראל אולי עשה הישראל הסימן בהעור במקום ידוע.

וועד להצלת כשרות תפילין ומזוזות